

DA-001-001414

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Sociology : Paper - VIII

(Social Anthropology - Core) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001414

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ આપેલ છે.
(૩) પ્રશ્ન-૧ MCQના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.

૧ MCQ ના દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે : ૨૦

(૧) ભારતમાં માનવશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ _____ની દેશગી છે.

- (A) પૂર્વ (B) દક્ષિણ
(C) ઉત્તર (D) પશ્ચિમ

(૨) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનું નામાભિધાન સૌ પ્રથમ કોણે આપ્યું ?

- (A) કિંખા આયર (B) એરિસ્ટોટલ
(C) ચાર્લ્સ ડાર્વિન (D) જેમ્સ ફેઝર

(૩) કઈ સાલમાં બ્રિટિશ સરકારે “એન્થ્રોગ્રાફિક સર્વે ઓફ ઈન્ડિયા”ની સ્થાપના કરી ?

- (A) 1905 (B) 1907
(C) 1910 (D) 1901

(૪) _____ સંસ્કૃતિનું એક અંગ છે.

- (A) જૂથ (B) સમૂહ
(C) ઉત્કાંતિ (D) ધર્મ

- (૫) ભારતમાં _____ યુનિવર્સિટીમાં સૌ પ્રથમ માનવશાસ્ત્ર વિભાગ શરૂ કરવામાં આવ્યો.
- (A) કલકત્તા યુનિવર્સિટી (B) લખનૌ યુનિવર્સિટી
(C) મુંબઈ યુનિવર્સિટી (D) મદ્રાસ યુનિવર્સિટી
- (૬) _____ના મતે સામાજિક માનવશાસ્ત્ર માનવ સમાજોનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરે છે.
- (A) શ્રીનિવાસ (B) ક્રિષ્ના આચર
(C) કોબર (D) ડાર્વિન
- (૭) _____ માનવશાસ્ત્રીએ ૧૯૨૧માં “મેન ઇન ઇન્ડિયા” નામનું સામાયિક શરૂ કર્યું.
- (A) એસ. સી. રોય (B) બી. એસ. ગુડા
(C) આસુતોષ મુખર્જી (D) ચટ્ટોપાધ્યાય
- (૮) વ્યાવહારિક સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો મુખ્ય ઉદ્દેશ શું છે ?
- (A) આદિવાસી સમાજોનો વિકાસ (B) ગામડાઓનો વિકાસ
(C) શહેરોનો વિકાસ (D) ઔદ્યોગિક વિકાસ
- (૯) સામાજિક ઉત્ક્રાંતિનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) મેલિનોવસ્કી (B) હર્બર્ટ સ્પેન્સર
(C) ચાર્લ્સ ડાર્વિન (D) રેડ કિલ્ફ બ્રાઉન
- (૧૦) મોટા ભાગના આદિવાસીઓની મુખ્ય સમસ્યા કઈ છે ?
- (A) ગરીબી (B) દેવું
(C) નીચું જીવન ધોરણ (D) બેકારી
- (૧૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રમાં કઈ સંશોધન પદ્ધતિનો સવિશેષ ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
- (A) કાર્યાત્મક પદ્ધતિ (B) ક્ષેત્રકાર્ય પદ્ધતિ
(C) તુલનાત્મક પદ્ધતિ (D) ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
- (૧૨) આદિવાસીઓ માટેનો “પંચશીલ”નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો ?
- (A) મહાત્મા ગાંધીજી (B) જવાહરલાલ નહેરુ
(C) લાલા બહાદુર શાસ્ત્રી (D) સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ

- (૧૩) આદિવાસીઓની આજીવિકાનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે ?
- (A) મજૂરી (B) કારીગર
(C) કુદરત (D) વેપાર
- (૧૪) કયુ લક્ષણ માનવ સમાજ અને પ્રાણી સમાજને એકબીજાથી ભિન્ન પાડે છે ?
- (A) સમાજ (B) સમુહ
(C) સંસ્કૃતિ (D) જૂથ
- (૧૫) આદિવાસીઓની અર્થવ્યવસ્થામાં શ્રમવિભાજનનું કયુ સ્વરૂપ જોવા મળે છે ?
- (A) જટિલ (B) વિશેષ
(C) સાદું (D) સૂક્ષ્મ
- (૧૬) આદિવાસી વસ્તીમાં એક હજાર પુરુષો દીઠ સ્ત્રીઓનું પ્રમાણ _____ છે.
- (A) ૯૩૩ (B) ૯૫૦
(C) ૯૭૨ (D) ૯૬૦
- (૧૭) ઉત્ક્રાંતિની પ્રક્રિયા _____ પરિવર્તનની પ્રક્રિયા છે.
- (A) સામાજિક (B) સંસ્કૃતિ
(C) ધર્મ (D) રાજકીય
- (૧૮) આદિવાસી અર્થવ્યવસ્થામાં _____ નું મહત્ત્વ રહેલું છે.
- (A) ધર્મ અને જાદુ (B) આરોગ્ય સંસ્થાઓ
(C) વેપાર (D) રાજ્ય સંસ્થાઓ
- (૧૯) આદિવાસી અર્થવ્યવસ્થા મુખ્યત્વે શેના પાયા ઉપર રચાયેલી હોય છે ?
- (A) સામુહિકતા (B) ધર્મ
(C) જૂથ (D) સંસ્કૃતિ
- (૨૦) આદિવાસીઓમાં આર્થિક વિનિમયની કઈ પ્રથા ખૂબ પ્રચલિત છે ?
- (A) વસ્તુ વિનિમય (B) વેપાર
(C) બજાર (D) નફો

- ૨ બેમાંથી કોઈ પણ એક લખો : ૧૦
 (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો અર્થ આપી, તેનું અભ્યાસક્ષેત્ર વર્ણવો.
 અથવા
 (૨) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનો સમાજશાસ્ત્ર અને અર્થશાસ્ત્ર સાથેનો સંબંધ વર્ણવો.
- ૩ બેમાંથી કોઈ પણ એક લખો : ૧૦
 (૧) સંસ્કૃતિ એટલે શું ? સંસ્કૃતિનાં લક્ષણો વર્ણવો.
 અથવા
 (૨) આદિવાસી અર્થવ્યવસ્થાનો અર્થ આપી, આદિવાસી અર્થવ્યવસ્થાની મુખ્ય ખાસિયતો દર્શાવો.
- ૪ (અ) ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો : (બેમાંથી એક) ૮
 (૧) સંસ્કૃતિ અંગે રેડ કિલ્ક બ્રાઉનનો ખ્યાલ સમજાવો.
 અથવા
 (૨) માનવશાસ્ત્રની શાખાઓ વર્ણવો.
 (બ) ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો : (બેમાંથી એક) ૮
 (૧) સામાજિક માનવશાસ્ત્રનાં વિકાસનો તબક્કો વર્ણવો.
 અથવા
 (૨) આદિવાસી સમાજમાં સ્ત્રીઓનો સામાજિક દરજ્જો વર્ણવો.
- ૫ ટૂંકમાં ઉત્તરો લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
 (૧) ક્ષેત્રકાર્ય પદ્ધતિ
 (૨) ઉત્ક્રાંતિ
 (૩) આદિવાસી સમાજમાં સ્ત્રીઓનો શૈક્ષણિક દરજ્જો
 (૪) સુગ્રથન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are **compulsory**.
(2) Figures to the **right** indicate marks
(3) Write the answers of all questions with MCQ in answer book.

1 MCQs : (Each question carries equal marks) **20**

- (1) In India origin and development in Social Anthropology is the gift of _____.
(A) East (B) South
(C) North (D) Western
- (2) Who gave the name "Social Anthropology" first ?
(A) Krishna Iyer (B) Aristotle
(C) Charles Darwin (D) James Frazer
- (3) In which year "Anthrographic Survey of India" was established by British Government ?
(A) 1905 (B) 1907
(C) 1910 (D) 1901
- (4) _____ is one of the components of culture.
(A) Group (B) Mass
(C) Evolution (D) Religion
- (5) _____ university has started department of Anthropology in India.
(A) Kolkata (B) Lucknow
(C) Mumbai (D) Madras
- (6) According to _____ social anthropology is a comparative study of human societies.
(A) Shree Nivas (B) Krishna Iyer
(C) Crobar (D) Darwin
- (7) _____ anthropologist has started "Main in India" magazine in 1921.
(A) S. C. Roy (B) B. S. Guha
(C) Asutosh Mukherji (D) Chattopadhyay

- (8) What is the main aim of Behavioural Social Anthropology ?
- (A) Development of Tribal Society
 - (B) Rural Development
 - (C) Urban Development
 - (D) Industrial Development
- (9) Who gave the theory of Social Evolution ?
- (A) Malinowaski
 - (B) Herbert Spencer
 - (C) Charles Darwin
 - (D) Red Cliff Brown
- (10) Which is the main problem of almost tribals ?
- (A) Poverty
 - (B) Debt
 - (C) Low livelihood
 - (D) Unemployment
- (11) Which research method is specially used in Social Anthropology ?
- (A) Functional method
 - (B) Field work method
 - (C) Comparative method
 - (D) Historical method
- (12) Who gave the theory of “Panchshil” for tribal people ?
- (A) Mahatma Gandhiji
 - (B) Jawaharlal Nehru
 - (C) Lal Bahadur Shastri
 - (D) Sardar Vallabhbhai Patel
- (13) Which is the main source of livelihood in the tribals ?
- (A) Labour
 - (B) Craft
 - (C) Nature
 - (D) Business

- (14) Which characteristics differ between human society and animal society ?
- (A) Society (B) Mass
(C) Culture (D) Group
- (15) Which characteristics of division of labour is seen in the tribal economy ?
- (A) Complicated (B) Special
(C) Simple (D) Micro
- (16) In the tribal population male-female ratio is _____
- (A) 933 (B) 950
(C) 972 (D) 960
- (17) Process of evolution is process of _____ change.
- (A) Social (B) Culture
(C) Religion (D) Political
- (18) _____ play an important role in the economy of tribal economy ?
- (A) Religion and Magic
(B) Health Institution
(C) Business
(D) Political Institutions
- (19) On which the tribal economy is based ?
- (A) Collectiveness
(B) Religion
(C) Group
(D) Culture
- (20) Which economy exchange tradition is most popular in the tribals ?
- (A) Thing barter (B) Business
(C) Market (D) Profit

- 2** Write any one : **10**
(i) Give the meaning of Social Anthropology and describe the study matter of Social Anthropology.

OR

- (ii) Describe the relation of Social Anthropology with sociology and economics.

- 3** Write any one : **10**
(i) What is the culture ? Describe the characteristics of the culture.

OR

- (ii) Give the meaning of tribal economy and describe the fundamental characteristics of tribal economy.

- 4** (a) Write answer in short : (any one) **8**
(i) Explain the concept of culture of Red Cliff Brown

OR

- (ii) Describe the branches of anthropology.
(b) Write answer in short : (any one) **8**
(i) Describe the stages of the development in Social Anthropology.

OR

- (ii) Describe the status of women in tribal society.

- 5** Write short note : (any two) **14**
(i) Field work method
(ii) Evolution
(iii) Educational status of women in tribal society
(iv) Intimation